

Ikmēneša jaunumi

Uzkrājumi un ieguldījumi

Inflācija uz īsu mirkli mazinājusi optimismu tirgū

2021. gada jūnijs

Tirgus apskats

Inflācijas tēmai gūstot arvien lielāku popularitāti, maijā investoru optimisms nedaudz mazinājās, kas noveda pie lielāka tirgus svārstīguma un negatīvas akciju atdeves mēneša pirmajā pusē. Tomēr pēc sākotnējā šoka kapitāla indeksi atguva zaudēto un turpināja kāpt.

Kā jau tika prognozēts, tirgus dalībnieki saņēma ziņas par strauju inflācijas pieaugumu gada griezumā ASV. Lai gan, ņemot vērā pagājušā gada zemo cenu bāzi, augsta inflācija bija gaidāma, ziņas par inflācijas apmēru ASV pārsniedza daudzu analītiķu prognozes. Aprīlī vien cenu līmenis ASV palielinājās par 0,8% (prognozētais pieaugums – par 0,2%), un gada inflācijas līmenis pieauga par 4,2% (prognozētais līmenis – 3,6%), sasniedzot augstāko līmeni kopš 2008. gada. Papildus jau pieminētajai zemajai cenu bāzei inflāciju spēcīgi ietekmēja arī preču cenu palielināšanās un piegādes ķēžu lēnā atgūšanās, kas noveda pie transporta izmaksu palielināšanās. Saskaņā ar prognozēm turpmākajos mēnešos inflācija nedaudz samazināsies, kas novedīs pie mierīgāka perioda finanšu tirgos. Ja inflācijas pieaugums vasarā palēnināsies, investori atkal pievērsīs uzmanību pasaules ekonomikas atveseļošanās dinamikai un globālās pandēmijas stāvokļa uzlabojumam. Daudzu valstu valdību veiktā ierobežojumu atvieglošana palielina patērētāju mobilitāti un izdevumus, kam neapšaubāmi būs milzīga pozitīva ietekme gan uz uzņēmumu finanšu rādītājiem, gan valstu finansēm. Pēc ierobežojumu atcelšanas pamazām normalizējas stāvoklis arī vismagāk skartajās ekonomikas nozarēs, kas veicinājis straujāku bezdarba līmeņa samazināšanos. Piemēram, ASV un Eiropā bezdarbs ir samazinājies attiecīgi līdz 5,8% un 8,0%. Strauji augošā patēriņa un pieprasījuma dēļ PMI ražošanas indekss (kas atspoguļo noskaņojumus un prognozes ražošanas nozarē) ir palielinājies jau ceturto mēnesi pēc kārtas, un pašlaik tas ir sasniedzis visaugstāko līmeni kopš 2010. gada. Tiesa, strauji augošais pieprasījums noteiks augstu ražošanas (un ienesīguma) posmu daudzām ASV un Eiropas uzņēmējdarbības nozarēm. Turpretī attīstības valstis turpina cīnīties ar pandēmiju, atpauzot no citām valstīm. Tas redzams arī, aplūkojot izmaiņas finanšu tirgus indeksos – kopš gada sākuma attīstības valstu tirgus akciju un obligāciju rādītāji ir krietni atpalikuši no attīstīto valstu rādītājiem. No otras puses, situācija attīstības valstīs uzlabojas, pateicoties raitākiem vakcinācijas tempiem.

Pēdējās nedēļās spiediens uz ASV Federālo rezervju banku (FED) ir mazinājies, stabilizējoties un pat samazinoties ilgtermiņa procentu līkēm ASV. Maijā nav bijis citu būtisku ziņu, kas būtu saistītas ar lielākajām centrālajām bankām, tāpēc to monetārā politika arī turpmāk būs labvēlīgs faktors finanšu tirgiem. Toties tirgi jau sāk spekulēt par brīdi, kad FED sāks runāt par obligāciju pirkšanas programmas apjoma samazināšanu. Tiek lēsts, ka FED vadītājs Džeroms Pauels varētu ieminēties par to jau šā gada trešajā ceturksnī. Tomēr monetārajai politikai nebūtu būtiski jāmainās, kamēr nebūs skaidru signālu par darba tirgus atveseļošanu.

Akciju tirgus indeksu sniegums (līdz 2021. gada 31. maijam)

Reģions	Indekss	Valūta	2021.g. maijs	2021. gadā	3 mēn.	1g.	3g.	5g.
Pasaule	MSCI World	EUR	-0,1%	11,5%	8,90%	32,06%	42,97%	77,10%
Pasaule	MSCI Emerging Markets	EUR	0,7%	7,3%	2,54%	36,31%	25,86%	74,38%
JAV	S&P 500	USD	0,5%	11,9%	10,31%	44,35%	55,40%	100,49%
Eiropa	MSCI EURO	EUR	2,0%	13,8%	11,13%	39,00%	16,21%	33,73%
Rietum-eiropa	MSCI EM Eastern Europe	USD	9,3%	13,9%	14,63%	36,89%	16,85%	51,01%
Āzija	MSCI EM Asia	USD	1,1%	5,5%	0,29%	49,05%	29,35%	88,23%
Latīnamerika	MSCI EM Latin America	USD	7,8%	4,4%	15,61%	53,24%	-0,03%	25,59%

Prognozes

Ekonomikas atveseļošanās. Nepieredzētie pasaules valstu valdību un centrālo banku stimuli turpinās veicināt strauju ekonomikas atveseļošanu. Vienas no pasaules vakcinācijas procesa līderēm – ASV – ekonomikas izaugsme šogad un arī nākamgad būs visstraujākā kopš pagājušā gadsimta 80. gadiem. Ekonomiskās izaugsmes tempi pārrējas pasaules valstīs nedaudz atpaliks un, visticamāk, gada beigās sāks palielināties.

Mūsu IKP prognozes. Sagaidāms, ka, valdībām atceļot arvien vairāk ierobežojumu, pasaules ekonomikas izaugsmes tempi palielināsies gada otrajā pusē. ASV ekonomikas izaugsmes prognoze šim gadam ir 6,5%. Nākamgad pasaules lielākās valsts ekonomikas izaugsme varētu sasniegt ap 4%. Paredzams, ka eirozonas reģiona ekonomikas izaugsme šogad palielināsies par aptuveni 3,8% un nākamgad nedaudz vairāk (ap 4,2%). Baltijas valstu, kuras pērn ir izrādījušas iespaidīgu noturību, ekonomiskie rādītāji varētu turpināt apsteigt eirozonas rādītājus. Baltijas valstu ekonomikas izaugsme šogad varētu sasniegt 4,1%, bet nākamgad – 4,4%.

Šā gada riski. Iespējams visvarīgākais risks tuvākajā nākotnē joprojām būs inflācijas tempu palielināšanās. Lai gan nesensais inflācijas kāpums ir izskaidrojams ar pagājušā gada zemo cenu bāzi un pasaules piegādes ķēdes atveseļošanās turpināšanos, joprojām pastāv iespēja, ka būtisks mājāsaimniecību uzkrājumu līmenis un ekonomiku atvēršana ilgtermiņā varētu novest pie augstākas inflācijas. Tas varētu

mainīt centrālo banku tirgum un ekonomikai ļoti draudzīgo politiku. Covid-19 vīrusa pandēmijas stāvoklis pastāvīgi uzlabojas, kas nozīmē mazāku risku pasaules ekonomikai un finanšu tirgiem.

Iepriekš minētā informācija tiek sniegta tikai informatīviem nolūkiem. Informācija nav ieguldījumu konsultācija vai piedāvājums sniegt kādu produktu vai pakalpojumu. Ne materiāls, ne šeit aprakstītie produkti nav paredzēti izplatīšanai vai pārdošanai Amerikas Savienotajās Valstīs vai personām, kas dzīvo Amerikas Savienotajās Valstīs, tā sauktajām ASV personām, un jebkura šāda izplatīšana var būt nelikumīga. SEB nav atbildīgs par ieguldīšanas lēmumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz iepriekš minēto informāciju. Sniegtās informācijas pamatā esošie dati ir balstīti uz avotiem, kurus SEB uzskata par uzticamiem. SEB nevar uzņemties atbildību par informācijas pilnību vai precizitāti, kā arī par jebkādiem zaudējumiem, kas var rasties šādas informācijas rezultātā.

Ieguldījumi akcijās, fondos un citos vērtspapiros ir saistīti ar iespējām un riskiem. Investīciju tirgus vērtība var vai nu palielināties, vai samazināties. Dažos gadījumos zaudējumi var pārsniegt sākotnējo ieguldīto summu. Ārvalstu tirgos veikto ieguldījumu gadījumā jūsu peļņu var ietekmēt valūtas kursu svārstības. Atdeves likmes, ko iepriekšējos vai nākamajos periodos sasnieguši aprakstītie ieguldījumu produkti un finanšu indeksi, nav solījums vai atsauce uz ienesīguma likmi nākamajos periodos.

Pirms ieguldīšanas lēmumu pieņemšanas iesakām rūpīgi analizēt finanšu, juridiskos, regulatīvos, grāmatvedības un nodokļu jautājumus, kas saistīti ar ieguldīšanu fondā, un novērtēt visus ar ieguldījumu saistītos riskus, kā arī ieguldījumu atbilstību un piemērotību. Vajadzības gadījumā sīkākus paskaidrojumus vajadzētu lūgt pie SEB konsultanta, nodokļu jautājumos - pie attiecīgās jomas speciālista. Vispārīga informācija par ieguldījumiem, kā arī vērtspapīriem ir pieejama SEB vietnē <https://www.seb.lv>.